

Õiguskantsler

Hr Kalev Laast
vallavanem
Keila vald
valitsus@keilavald.ee

Teie nr
Õiguskantsler 13.04.2012 nr 6-05/111616/1201772

Märgukiri laste koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtu ja väljaarvamise kord

Lugupeetud vallavanem

Teile teadaolevalt alustasin avalduse alusel menetlust Keila Vallavalitsuse 10.03.2011. a määruse nr 1 „Keila valla koolieelsesse lasteasutusse lapse vastuvõtmise ja väljaarvamise korra kehtestamine” põhiseaduspärasuse kontrollimiseks. Täna Teid mulle selles menetluses osutatud abi eest. Ühtlasi teatan Teile, et olles analüüsinud Keila Vallavalitsuse 10.03.2011. a määruse nr 1 „Keila valla koolieelsesse lasteasutusse lapse vastuvõtmise ja väljaarvamise korra kehtestamine” vastavust koolieelse lasteasutuse seadusele ja Eesti Vabariigi põhiseadusele, leian, et

Keila Vallavalitsuse 10.03.2011. a määruse nr 1 „Keila valla koolieelsesse lasteasutusse lapse vastuvõtmise ja väljaarvamise korra kehtestamine” § 1 lg 1, § 2 lg 1, § 3 lg 1 ja § 4 lg 1 punktid 3-5 on vastuolus koolieelse lasteasutuse seaduse § 15 lõikega 4 ja sellest tulenevalt põhiseaduse § 3 lõikega 1 ja § 154 lõikega 1 osas, milles:

- 1) määruse § 1 lg 1, § 2 lg 1, § 3 lg 1 sätestavad, et koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtmise taotluse esitamiseks ning lapse koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtmiseks peavad Keila valla elanikena olema registreeritud peale lapse tema mõlemad vanemad;
- 2) määruse § 1 lg 1 sätestab õigustatud isikute ringi kitsamalt, kui näeb seda ette koolieelse lasteasutuse seaduse § 10 lg 1;
- 3) määruse § 4 lg 1 punktidega 3-5 on kehtestatud lapse koolieelsest lasteasutusest väljaarvamise tingimusi, mida koolieelse lasteasutuse seadus ei sisalda.

Sellisel seisukohal olen lühidalt põhjusel, et põhiseaduse § 3 lõikest 1 ja § 154 lõikest 1 tuleneb seaduslikkuse põhimõte, mis tähendab, et kui teatud küsimuse lahendamine on seadusega reguleeritud, ei ole kohalikul omavalitsusel õigust seadust ignoreerida ega iseseisvalt oma võimuvolitusi, sh õigustloovat pädevust laiendada. Koolieelse lasteasutuse seaduse § 15 lg 4 kohustab valla- või linnavalitsust kehtestama laste lasteasutusse vastuvõtu ja sealt väljaarvamise korra, st ainult vastavad menetlusreeglid. Lapse lasteasutusse vastuvõtu ja sealt väljaarvamise sisuliste tingimuste osas tuleb valla- või linnavalitsusel lähtuda seadusandja kehtestatud tingimustest. Vastuolus koolieelse lasteasutuse seaduse § 15 lõikega 4 on aga Keila Vallavalitsus

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

kehtestanud eespool nimetatud määruse sätetega lapse koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtu tingimusi, mida ei sisalda koolieelse lasteasutuse seadus ning mis ei tulene ka ühestki muust seadusest. Lisaks on Keila Vallavalitsus vastuolus koolieelse lasteasutuse seaduse § 10 lõikega 1 kitsendanud lasteasutuse kohale õigustatud isikute ringi.

Eeltoodut arvestades palun Teil mulle hiljemalt 31.05.2012. a teatada, kuidas ja millal kavatsete määruse vastuolu seaduse ja põhiseadusega kõrvaldada.

Alljärgnevalt selgitan põhjalikumalt, kuidas ma eeltoodud järeldusele jõudsin. Esmalt kirjeldan lühidalt menetluse asjaolusid ja käiku (I) ning toon välja vaidlusalused normid (II). Seejärel esitan oma seisukoha (III).

I Asjaolud ja menetluse käik

1. Minu poole pöördus avaldaja, kes palus mul kontrollida Keila Vallavalitsuse 10.03.2011. a määruse nr 1 „Keila valla koolieelsesse lasteasutusse lapse vastuvõtmise ja väljaarvamise korra kehtestamine”¹ (edaspidi *Määrus*) põhiseaduspärasust. Täpsemalt seadis avaldaja kahtluse alla viidatud õigusakti § 1 lõike 1, § 2 lõike 1 ja § 3 lõike 1 vastavuse seadusele ja põhiseadusele osas, milles need sätted näevad ette, et koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtmise taotluse esitamiseks ning lapse koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtmiseks peavad Keila valla elanikena olema registreeritud peale lapse tema mõlemad vanemad.

2. Lisaks avaldaja viidatud sätete võimalikule põhiseadusvastasusele ilmnes Määrust lugedes, et Määruse § 1 lõike 1 kohaselt võetakse Keila valla koolieelsesse lasteasutusse kahe kuni seitsme aasta vanuseid lapsi. See tähendab, et määrus sätestab õigustatud isikute ringi kitsamalt, kui näeb seda ette koolieelse lasteasutuste seaduse (edaspidi KELS) § 10 lg 1.

3. Samuti selgus, et Määruse § 4 lg 1 kehtestab lapse koolieelsest lasteasutusest väljaarvamise tingimused.

4. Võtsin avalduse menetlusse ning saatsin Teile Määruse sellisel kujul kehtestamise asjaolude kohta selgituste saamiseks teabe nõudmise. Palusin Teil selgitada, mis asjaoludel vallavalitsus kõnealused sätted kehtestas ning kas need Määruse sätted on Teie arvates põhiseadusega kooskõlas.

5. Teie vastusest minu teabe nõudmisele selgus, et Teie arvates ei ole kõnealune määrus põhiseadusega vastuolus. Esitasite oma kirjas alljärgnevad põhjendused.

6. Määruse § 1 lõike 1, § 2 lõike 1 ja § 3 lõike 1 kehtestamisel tugines vald faktile, et laps on üldjuhul alati oma emaga (isaga) koos, millest järeldasite, et elanikeregistrisse sissekirjutust tehes peab vähemalt üks vanematest koos lapsega sissekande tegema ühele aadressile, sh üksikvanemad.

7. Peale selle püüdsite Määrusega kehtestatud vanema elukoha nõudega kallutada inimesi end valla elanikeks registreerima. Seda põhjusel, et valla elanikuks registreeritu tulumaks laekub vallale. Tõdesite oma kirjas, et koolieelsetes lasteasutustes kohtade arvu suurendamiseks on vaja tagada valla tulubaasi suurenemine, mistõttu on põhjendatud kahe lapsevanema elukoha nõue.

---

¹ Määrus on kättesaadav Keila valla kodulehel aadressil <https://keilavald.kovtp.ee/et/uldinfo> (lühendatud otselink määruse juurde <http://goo.gl/G7JxG>).

Leidsite, et kuna vald kannab enamuse lasteaia kohatasu maksumusest, siis on tegemist lapsevanema jaoks olulise valla pakutava soodustusega.

8. Lasteasutuse kohale õigustatud isikute ringi kitsendamist põhjendasite raha puudumisega. Teie arvates vajavad sõimerühmad üldjuhul erilist sisustust ning laste arv rühmas on väiksem. Sõimeealistel lastel on Teie selgituste kohaselt võimalus käia (eraõiguslikus) lastehoius, mille kulud tasub vald. Valla statistika kohaselt soovivad vähesed vanemad panna oma lapse poolelise aastasena lasteaeda. Tõite oma kirjas välja, et perenõustajate arvates peaks laps viibima koos emaga võimalikult kaua, et tagada lapse tervis ja stabiilsus.

9. Pöördusin kõnealuses asjas selgituste ja teabe saamiseks ka haridus- ja teadusministri poole.

10. Haridus- ja teadusminister selgitas oma vastuses, et KELS § 15 lõige 4 annab valla- või linnavalitsusele õiguse kehtestada vaid lapse lasteasutusse võtmise ja sealt väljaarvamise korra, mitte aga tingimusi. Ka ei tulene tingimuste kehtestamise õigus valla- või linnavalitsusele ühestki teisest õigusaktist. Seega tuleb ministri sõnul lasteasutusse vastuvõtmisel ja sealt väljaarvamisel lähtuda tingimustest, mille seadusandja on ise kehtestanud.

11. Mis puudutab lapse ja vanema elukohta, siis leidis minister, et koolieelse lasteasutuse seaduse regulatsiooni alusel ei saa asuda seisukohale, et lapse ja tema vanema rahvastikuregistris registreeritud elukohaandmed peavad kokku langema, ehkki see võib olla küllalt tõenäoline. Minister tõdes, et rahvastikuregistri seaduse § 42 lg 4 annab võimaluse registreerida oma laps ühe kohaliku omavalitsuse territooriumil, kus asub ka koolieelne lasteasutus, kuhu lapsevanem soovib oma lapsele lasteaia kohta saada ja olla ise registreeritud mõne teise kohaliku omavalitsuse territooriumile.

12. Lasteasutuse kohale õigust omava lapse vanuse küsimuses asus minister seisukohale, et KELS § 10 lõikes 1 sätestatud õigustatud isikute ringi kitsendamine (ehk lasteaia kohta pakumine alates lapse 2-aastaseks saamisest seaduses sätestatud 1,5 aastaseks saamise asemel) ei ole kindlasti seaduslik. Minister selgitas, et ehkki KELS § 6 lõige 3 ei ole rühmade moodustamise osas kuigi paindlik, annab see siiski mõned võimalused koolieelse lasteasutuse direktorile laste rühmadesse paigutamisel (nt on võimalik luua liitühmi, kui mõne laste eagrupi osas on puudus lastest, samal ajal teise eagrupi osas on puudus kohtadest).

II Vaidlusalused normid

13. Määruse § 1 lg 1 sätestab:

„§ 1. Üldsätted

(1) Koolieelsesse lasteasutusse võetakse vastu kahe kuni seitsme aasta vanuseid lapsi, kelle enda ja vanemate elukoht on Pereregistri andmetel Keila vallas.

[---]”.

14. Määruse § 2 lg 1 sätestab:

„§ 2. Lasteaia koha taotlemine

(1) Lasteasutusse (edaspidi lasteaeda) võib kohta taotleda lapsele, kui lapse ja vanemate,

eestkostja või hooldaja (edaspidi vanem) elukoht on Pereregistri andmetel Keila vallas. [---]”.

15. Määruse § 3 lg 1 sätestab:

„§ 3. Lasteaeda vastuvõtmine

(1) Lasteasutus võtab vastu lapse, kui tema ja vanemate elukoht on Pereregistri andmetel Keila vallas.

[---]”.

16. Määruse § 4 lg 1 sätestab:

„§ 4. Lapse lasteaiast väljaarvamine

(1) Laps arvatakse lasteaiast välja direktori käskkirjaga :

[---]

3) meditsiinilise otsuse alusel

4) kui lapsevanemal või hooldajal on lasteaiatasu võlgnevus kahe kuu ulatuses

5) kui laps on puudunud lasteaiast teadmata põhjustel ühe kuu ulatuses.

[---]”.

III Õiguskantsleri seisukoht

17. Põhiküsimus on, kas Määruse 1 lg 1, § 2 lg 1, § 3 lg 1 ja § 4 lg 1 punktid 3-5 on kooskõlas KELS § 15 lõikes 4 sätestatud volitusednormiga ning sellest tulenevalt Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi PS) § 3 lõikega 1 ja § 154 lõikega 1. Sellele vastamiseks annan esmalt ülevaate küsimuse põhiseaduslikust taustast (punktid 18-19) ning selgitan välja seadusandja mõtte ja eesmärgi volitusednormi kehtestamisel (punkt 20). Seejärel hindan kõnealuste Määruse sätete seadusele ja põhiseadusele vastavust (punktid 21-31).

Põhiseaduse nõuded

18. PS § 3 lõike 1 esimeses lauses sätestatud seaduslikkuse põhimõtte järgi peab madalama õigusjõuga norm olema kooskõlas kõrgema õigusjõuga normiga. Nii on Riigikohus leidnud, et volituse alusel antud määrus peab üldiselt arvestama seaduses reguleerituga² ning vastama volitavale seadusele³. Seejuures peab määrus selleks, et olla kooskõlas seadusega, vastama seaduses sisalduva volitusednormi eesmärgile, sisule ja ulatusele.⁴ Ka PS § 154 lg 1, mis sätestab, et kõiki kohaliku elu küsimusi otsustavad ja korraldavad kohalikud omavalitsused, kes tegutsevad seaduste alusel iseseisvalt, näeb ette seaduslikkuse põhimõtte.⁵ Eeltoodu tähendab sedagi, et kui

² RKPJKo 18.11.2004, nr 3-4-1-14-04, p 17.

³ RKPJKo 25.06.2009, nr 3-4-1-3-09, p 19.

⁴ RKPJKo 02.05.2007, nr 3-4-1-2-07, p 20; RKPJKo 20.12.1996, nr 3-4-1-3-96, p III: „Õiguse teooria kohaselt peab täitevvõimu üldakti andmiseks olema seaduses vastavasisuline delegatsiooni- ehk volitusednorm. Selles normis täpsustatakse akti andmiseks pädev haldusorgan ning talle antava määrusandliku volituse selge eesmärk, sisu ja ulatus. Peale selle võib seaduse delegatsioonisäte kehtestada ka muid norme täitevvõimu kohustamiseks või tema legislatiivfunktsiooni piiramiseks. Volituse eesmärgi, sisu ja ulatuse sätestamine seaduses on vajalik selleks, et igaüks saaks aru, missugust halduse üldakti tohib anda.“

⁵ RKPJKo 09.02.2000, nr 3-4-1-2-00, p 17: „Põhiseaduse § 154 lg 1 lauseosa "kes tegutsevad seaduste alusel iseseisvalt" seab kohalikele omavalitsusele siiski teatud piirid kohaliku elu küsimuste otsustamisel ja korraldamisel, sealhulgas määrusandluse osas. Mõiste "seaduste alusel" sisuks on seaduslikkuse nõue.“

teatud küsimuse lahendamine on seadusega reguleeritud, ei ole kohalikul omavalitsusel õigust seadust ignoreerida ega iseseisvalt oma võimuvolitusi, sh õigustloovat pädevust laiendada.⁶

19. Seega näevad PS § 3 lg 1 ja PS § 154 lg 1 ette, et kohaliku omavalitsuse õigusaktid peavad vastama seadustele. Sama nõude sätestab haldusmenetluse seadus (edaspidi HMS). Täpsemalt sätestab HMS § 89 lg 1, et määrus on õiguspärane, kui see on kooskõlas kehtiva õigusega, vastab vorminõuetele ja kui selle on seaduses ettenähtud korras volitusnormi alusel andnud volitusnormis nimetatud haldusorgan. HMS § 90 lõike 1 järgi võib määruse anda ainult seaduses sisalduva volitusnormi olemasolul ja kooskõlas volitusnormi piiride, mõtte ja eesmärgiga.⁷

Volitusnormi sisu ja mõte

20. KELS § 15 lg 4 sätestab, et laste lasteasutusse vastuvõtu ja sealt väljaarvamise korra kehtestab valla- või linnavalitsus. Seega tuleneb sättest üheselt, et valla- või linnavalitsusel on õigus kehtestada vaid lasteasutusse vastuvõtmise ja sealt väljaarvamise kord (menetlus), mitte aga kehtestada lasteasutusse vastuvõtmise ja sealt väljaarvamise tingimusi. Riigikohtu selgituse kohaselt tähendab kord „[---] seaduses sisalduva üldkorra tehnilist täpsustamist [---] ning korra kehtestamiseks antud volitusnorm ei hõlma volitust kehtestada seadusega võrreldes täiendavaid sisulisi piiranguid [---].”⁸ Kuna seadusandja ei ole volitanud valla- või linnavalitsust kehtestama koolieelse lasteasutusse vastuvõtmise ja väljaarvamise tingimusi, tuleb lasteasutusse vastuvõtmisel ja sealt väljaarvamisel lähtuda tingimustest, mille seadusandja on ise kehtestanud. Näitena teistsugusest seadusandja regulatsioonist toon KELS § 6 lg 7, millega volitatakse haridus- ja teadusministrit kehtestama määrusega nii lapse erilasteaeda või -rühma vastuvõtmise aluseid kui ka sealt väljaarvamise korda.⁹

Eeltoodut silmas pidades analüüsin järgnevalt Keila valla Määruse õiguspärasust.

Määruse 1 lõike 1, § 2 lõike 1, § 3 lõike 1 ja § 4 lg 1 punktide 3-5 seadusele ja põhiseadusele vastavus

21. Leian, et Määruse § 1 lg 1, § 2 lg 1, § 3 lg 1 ja § 4 lõike 1 punktid 3-5 on vastuolus KELS § 15 lõikega 4 ja sellest tulenevalt PS § 3 lg 1 ja § 154 lg 1 osas, milles:

⁶ RKPJKo, 18.11.2004, asjas nr 3-4-1-14-04, p17.

⁷ Erandiks on HMS § 90 lõikes 2 nimetatud, st kui kohalik omavalitsus korraldab kohaliku elu küsimust, mille reguleerimiseks seaduses puudub volitusnorm. Avaldusaluses asjas pole siiski tegu sellise olukorraga, kuna seadusandja on KELS § 15 lõikes 4 volitusnormi andnud.

⁸ RKPJKo 25.06.2009, nr 3-4-1-3-09, p 20: „Halduskohus märgib õigesti, et volitusnorm kirjavahetuse korra kehtestamiseks tähendab üksnes volitust kehtestada menetlusnormid, mis reguleerivad kirjavahetuse korraldamist ja seaduses sätestatud kohustus- ja keelunormide täitmist. Kord tähendab seaduses sisalduva üldkorra tehnilist täpsustamist (RKPJK 24. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas nr 3-4-1-10-02, punkt 25) ning korra kehtestamiseks antud volitusnorm ei hõlma volitust kehtestada seadusega võrreldes täiendavaid sisulisi piiranguid kinnipeetavate kirjavahetusele.“

⁹ Seadusandja mõtte väljaselgitamiseks uurisin sätte tekkelugu. Koolieelse lasteasutuse seaduse eelnõu 883 SE algatati 13.05.1998 ning seaduseelnõu algtekstis oli § 15 lg 4 sõnastatud alljärgnevalt: „Lasteasutusse vastuvõtu, väljaarvamise ja sealt lahkumise korra kehtestab valitsus.” Seaduseelnõu lõpptekstis oli volitusnormi sõnastus juba sama, mis kehtivas seaduses. Niisiis on volitusnorm kehtinud muutumatuna alates seaduse vastuvõtmisest 18.02.1999. a. Kahjuks pole kättesaadav koolieelse lasteasutuse seaduse seaduseelnõu seletuskiri, mistõttu pole teada seaduseelnõu ettevalmistaja seletused sätte sõnastusele. Seaduseelnõu arutelu kohta Riigikogus koostatud stenogrammidest tuleneb, et § 15 lg 4 puhul ei arutatud valla- või linnavalitsusele antava volituse ulatust. Seega aktsepteeris seadusandja eelnõus juba algselt tehtud ettepanekut volitada valla- või linnavalitsust kehtestama vaid laste koolieelse lasteasutusse vastuvõtu ja väljaarvamise korda, mitte tingimusi. Seaduseelnõu kättesaadav Riigikogu kodulehel aadressil <http://www.riigikogu.ee> (lühendatud otselink eelnõu lehele: <http://goo.gl/7IZ0j>).

- 1) Määruse § 1 lg 1, § 2 lg 1, § 3 lg 1 sätestavad, et koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtmise taotluse esitamiseks ning lapse koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtmiseks peavad Keila valla elanikena olema registreeritud peale lapse tema mõlemad vanemad;
- 2) Määruse § 1 lg 1 sätestab õigustatud isikute ringi kitsamalt, kui näeb seda ette KELS § 10 lg 1;
- 3) Määruse § 4 lg 1 punktidega 3-5 on kehtestatud lapse koolieelsest lasteasutusest väljaarvamise tingimusi, mida koolieelse lasteasutuse seadus ei sisalda.

Alljärgnevalt peatun lähemalt eeltoodud kolmel vastuolul.

Elukoha registreering

22. Nagu eespool selgitatud, on seadusandja volitanud KELS § 15 lõikega 4 valla- või linnavalitsusi kehtestama üksnes lasteasutusse vastuvõtu ja väljaarvamise korda, mitte tingimusi. Tingimuste osas tuleb valla- või linnavalitsusel lähtuda seaduses sätestatust.

23. Isiku elukohana käsitletakse koolieelse lasteasutuse seaduses ja selle alusel antud määrustes KELS § 10 lg 2 järgi rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressi. KELS § 10 lg 1 sätestab, et valla- või linnavalitsus loob kõigile poolelise- kuni seitsmeaastastele lastele, kelle elukoht on antud valla või linna haldusterritooriumil ning kelle vanemad seda soovivad, võimaluse käia teeninduspiirkonna lasteasutuses. Sellest sättest tuleneb üheselt, et valla- või linnavalitsus peab lasteasutuses koha võimaldamise aluseks võtma lapse rahvastikuregistrisse kantud elukoha, st lapse elukoht peab rahvastikuregistri järgi olema kõnealuse valla või linna haldusterritooriumil. Koolieelse lasteasutuse seadus ei võimalda valla- või linnavalitsusel seada lapse lasteasutusse vastuvõtu tingimuseks, et lisaks lapsele peavad lapse vanemad elama valla või linna haldusterritooriumil.

24. Sellise tingimuse seadmise õigus ei tulene valla- või linnavalitsusele ka ühestki teisest õigusaktist. Kuigi rahvastikuregistri seaduse § 42 lõike 1 järgi kantakse piiratud teovõimega alaealise elukoha aadressina rahvastikuregistrisse tema vanema või eestkostja elu- või asukoha aadress, siis sama paragrahvi lõike 4 järgi võib vanem või eestkostja taotleda enda elu- või asukohaks mitteoleva ruumi aadressi kandmist rahvastikuregistrisse oma piiratud teovõimega alaealise lapse või eestkostjalise elukoha aadressina. Näiteks võib lapse elukoht olla rahvastikuregistri järgi vanematest erinev põhjusel, et laps elab koos vanavanematega ühe kohaliku omavalitsuse territooriumil, kuid lapse vanemad elavad teise kohaliku omavalitsuse territooriumil.

25. Niisiis on Määruse § 1 lõikes 1, § 2 lõikes 1 ja § 3 lõikes 1 sätestatud nõude näol, et nii lapse kui tema vanemate elukoht peab olema registreeritud Keila valla haldusterritooriumil, tegu tingimusega, mida seadus ette ei näe. Kuna kohalik omavalitsus ei või seadusandja asemel lasteasutuses koha saamisele ise tingimusi seada, on tegu seaduse ja põhiseadusega vastuolus oleva tingimusega.

Teenuse saajate ring

26. KELS § 10 lõike 1 järgi loob valla- või linnavalitsus kõigile poolelise- kuni seitsmeaastastele lastele, kelle elukoht on antud valla või linna haldusterritooriumil ning kelle vanemad seda soovivad, võimaluse käia teeninduspiirkonna lasteasutuses. Lasteasutusse vastuvõetavate laste

vanuse määratlemise puhul on tegu koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtu tingimusega, mille on kehtestanud seadusandja.

27. Määruse § 1 lõike 1 järgi võetakse koolieelsesse lasteasutusse vastu kahe kuni seitsme aasta vanuseid lapsi

28. Kuna tulenevalt KELS § 15 lg 4 ei ole valla- või linnavalitsusel õigust kehtestada ise lasteasutusse vastuvõtu või sealt väljaarvamise tingimusi ja seaduse järgi tuleb tagada koht pooleteise- kuni seitsmeaastastele lastele, on Määruse § 1 lõikes 1 sätestatud teenust saama õigustatud isikute ringi piirang vastuolus seaduse ja põhiseadusega.

Lasteasutusest väljaarvamise tingimused

29. Eelnevalt selgitasin, et lapse vastuvõtmisel ja väljaarvamisel koolieelsest lasteasutusest tuleb võtta aluseks need tingimused, mis on seaduses sätestatud. KELS § 10 lg 1 tuleneb, et lapse võib lasteasutusest välja arvata, kui vanem seda soovib. Samuti võib tulenevalt KELS § 1 lg 1 ja 10 lg 1 lapse lasteasutusest välja arvata, kui laps läheb kooli.

30. Määruse § 4 lg 1 punktid 3-5 sisaldavad aga tingimusi, mida ei näe ette koolieelse lasteasutuse seadus ega muu seadus. Nii pole koolieelse lasteasutuse seaduse järgi võimalik last koolieelsest lasteasutusest välja arvata

- 1) meditsiinilise otsuse alusel (st ilma, et vanem vastavat soovi avaldaks),
- 2) kui lapsevanemal või hooldajal on lasteaiatasu võlgnevus kahe kuu ulatuses või
- 3) kui laps on puudunud lasteaiast teadmata põhjustel ühe kuu ulatuses.

31. Kuna tulenevalt KELS § 15 lg 4 ei ole valla- või linnavalitsusel õigust kehtestada ise lasteasutusse vastuvõtu või sealt väljaarvamise tingimusi, on Määruse § 4 lg 1 punktides 3-5 sisalduvad tingimused seadusega ja põhiseadusega vastuolus.

Eeltoodu tõttu leiangi, et Määrus on viidatud osas vastuolus seaduse ja põhiseadusega ning nimetatud sätteid tuleb muuta viisil, mis tagaks nende kooskõla seaduse ja põhiseadusega.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Koopia: Keila Vallavolikogu
Haridus- ja Teadusministeerium